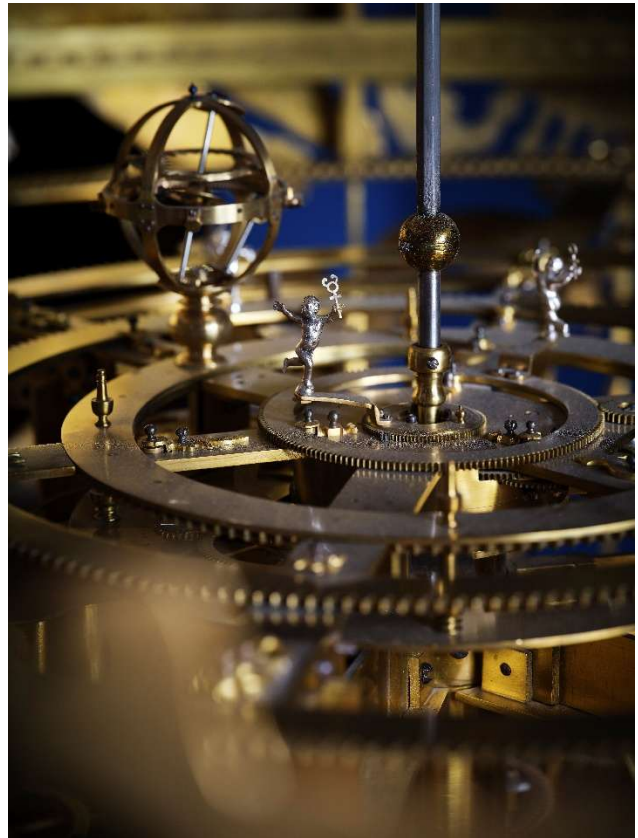

Udsnit: Stjernetegn – Tvillingerne, Krebsen, Løven – på ydersiden af Den Gottorpske Himmelglobus.

Himmelglobussens indre.

400 år gammel himmelglobus restaureret: Viser vores plads i universet

Den imponerende Gottorpske Himmelglobus på Frederiksborg er restaureret og viser igen planeternes færd på himlen. Globussen, der er en af museets største skatte, indgår i satsningen *IKONISK – Ind i historien*, der åbner 10. oktober.

En af Frederiksborgs mest imponerende genstande, *Den Gottorpske Himmelglobus*, er blevet restaureret, så den raffinerede mekanik atter fungerer, og planetguderne i globens store indre igen vandrer rundt om solen. Globussen, der er udført i messing, stål, sølv og egetræ, er et levende billede på det heliocentriske verdenssyn, der vandt frem i 15-1600-tallet: altså at Solen, ikke Jorden, er universets centrum. Urmagermester Rune Bakkendorff, der er tilknyttet Frederiksborg som urmager for den store ursamling på museet, står bag restaureringen.

Yderst på himmelglobussen ses stjernetegnene – som Tvillingerne, Løven og Krebsen – fikseret på universets himmelhvælv. Inderst står Solen som en ubevægelig messingkugle. Jorden og de dengang kendte planeter kredser om Solen i samme tempo som i virkeligheden: F.eks. tager det ca. 29½ år for Saturn at nå rundt om jorden. Allerøverst viser en lille globe det gamle verdensbillede,

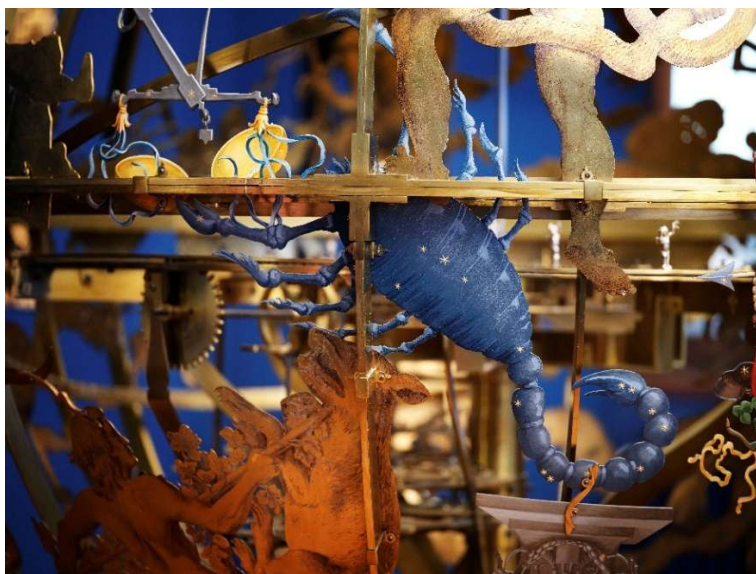
hvor Jorden blev set som centrum for universet. Det hele er drevet af et sindrigt urværk, som altså nu har sat tiden og planeterne i gang igen.

Himmelgloben indgik i hertugdømmet Gottorps bibliotek og kunstkammer, som hertug Friedrich 3. etablerede for at gøre sit hof til et kulturelt centrum i konkurrence med bl.a. Danmark. Globen kom siden til Danmark som krigsbytte. I 1879 købte brygger J. C. Jacobsen den til sit nye museum på Frederiksborg.

Renoveringen af den Gottorpske Himmelglobus har fundet sted op mod åbningen af *'IKONISK – Ind i historien'* på Frederiksborg. Her er syv værker udvalgt som vinduer, der åbner de besøgendes øjne for epoker i Danmarks historie. IKONISK åbner 10. oktober. Himmelglobussen er ét af de syv værker, der er ikoniske for en tid eller epoke. I det tårnværelse på 2. sal på Frederiksborg Slot, hvor globussen inviterer indenfor, fortæller astrofysiker Anja Cetti Andersen om universet, og filosof Joachim Wiewiura stiller de store spørgsmål: Hvad er rummet? Og hvad er menneskets plads i det? Komponist Rasmus Zwicki har skabt lydlandskabet – alt sammen altså i himmelglobens eget tårnværelse.

Om Frederiksborg

På Frederiksborg står du ansigt til ansigt med mennesker, skelsættende begivenheder og perioder, der har gjort Danmark til Danmark. Frederiksborg rummer Danmarks vildeste og største portrætgalleri, og er et nationalhistorisk museum, hvor vi kan spejle os i fortiden og bruge den til at undersøge og tale om identitet: Hvem vi er, hvor vi kommer fra, og hvor vi er på vej hen. Museets stifter, brygger J.C. Jacobsen, ønskede at skabe en stor billedbog over Danmarks historie for at styrke danskernes selvværd efter et hårdt 19. århundrede. Frederiksborg er derfor fyldt med fortællende historiemalerier, som med 1800-tallets nationalromantiske blik i høj grad har formet vores syn på landets historie.

Den Gottorpske Himmelglobus samt udsnit med stjernetegnet Skorpionen. Himmelglobussen er 130 cm bred og 225 cm høj inkl. urkasse

Pressemateriale er tilgængeligt på museets [pressesite](#). For interview og besøg, kontakt kommunikationschef Sara Juel Andersen på mail: sja@dnm.dk/ tlf. 29747553.

Nationalhistorisk Museum · Museum of National History

Frederiksborg Slot 10 · DK-3400 Hillerød · CVR 60223513 · (+45) 48 26 04 39 · dnm@dnm.dk · dnm.dk

